

رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سؤالات امتحان نهایی درس : علوم اجتماعی	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	در عبارات زیر موارد صحیح و غلط را مشخص کنید: الف) کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است. ب) نقش و عضویت اجتماعی ما مجرای ارتباط ما با جامعه و بخشی از آن به حساب می‌آید. ج) تحرک اجتماعی همیشه درون یک نسل؛ یعنی برای یک فرد در طول زندگی خودش اتفاق می‌افتد. د) تصویری که تاریخ نگاران غربی و مستشرقان از هویت جامعه اسلامی القا می‌کردند، اساطیری بود. ه) اولین شرط بقای هر جامعه، اقتصاد قوی و پیشرفته آن است.	۲/۵
۲	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید: الف) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق تحقق می‌یابند. ب) بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، نامیده می‌شود. ج) جامعه‌ای که روش‌های مناسبی برای نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد. د) هویت فرهنگی جامعه، گسترده‌تر از افراد است. ه) هر گاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، پدید می‌آید.	۲/۵
۳	سؤالات چهار گزینه‌ای: الف) درس خواندن برای دستیابی به شغل و درآمد، به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟ ۱- معنادار بودن ۲- آگاهانه بودن ۳- ارادی بودن ۴- هدفدار بودن ب) نوع هریک از ویژگی‌های هویتی را مشخص کنید. (متولد ماه خرداد - پلیس) ۱- اکتسابی، ثابت و فردی - اکتسابی، فردی و ثابت ۲- اکتسابی، ثابت و فردی - اجتماعی، متغیر و اکتسابی ۳- اکتسابی، متغیر و فردی - اکتسابی، متغیر و اجتماعی ۴- اجتماعی، متغیر و اکتسابی - فردی، اکتسابی و متغیر ج) کدام گزینه صحیح نیست؟ ۱- جامعه افرادی را که مطابق ارزش‌ها و هنجارهای جامعه عمل نکنند، مجازات می‌کند. ۲- یکی از روش‌های پیشگیری از کژروی اجتماعی، تبلیغ و اقناع است. ۳- فرآیند جامعه‌پذیری همواره با موفقیت همراه است. ۴- همواره افرادی هستند که به حقوق و تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند. د) اگر عقاید و ارزش‌های یک جامعه مانع آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جامعه دچار شده است. ۱- از خودبیگانگی ۲- از خودبیگانگی تاریخی ۳- از خودبیگانگی فطری ۴- از خودبیگانگی فرهنگی ه) در نخستین رویارویی‌ها، قدرت و جوامع غربی، جوامع اسلامی را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت. ۱- سیاسی و اقتصادی ۲- سیاسی و نظامی ۳- اقتصادی و فرهنگی ۴- فرهنگی و نظامی	۲/۵
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سؤالات امتحان نهایی درس: علوم اجتماعی	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۴	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) فرهنگ چگونه از یک نسل به نسل دیگر منتقل می‌شود؟</p> <p>ب) بخش‌هایی از فرهنگ که از نظر علمی صحیح و مطابق با فطرت باشد، چه نامیده می‌شود؟</p> <p>ج) برای تحرک اجتماعی نزولی مثال بزنید.</p> <p>د) نظریه پردازان غربی در طی قرن بیستم، سرنوشت مشترک و حتمی بشریت را در چه می‌دانستند؟</p> <p>ه) در دسته بندی فارابی از نظام سیاسی، جامعه‌ای که براساس قوانین الهی شکل می‌گیرد چه نام دارد؟</p> <p>و) چرا کشورهای سلطه‌گر غرب جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند؟</p>	۳
---	--	---

۵	<p>هر یک از تعاریف ستون اول به کدام یک از مفاهیم ستون دوم اشاره دارد؟ (۱ مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>مفاهیم</th> <th>تعاریف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- لیبرالیسم</td> <td>الف) حاکمیت دنیوی و این جهانی که هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد.</td> </tr> <tr> <td>۲- دموکراسی</td> <td>ب) مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست.</td> </tr> <tr> <td>۳- لیبرال دموکراسی</td> <td>ج) حاکمیت اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت است.</td> </tr> <tr> <td>۴- آریستوکراسی</td> <td>د) حاکمیت اکثریت مردم بر مدار خواسته‌های آن‌ها است.</td> </tr> <tr> <td>۵- جمهوری</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	مفاهیم	تعاریف	۱- لیبرالیسم	الف) حاکمیت دنیوی و این جهانی که هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد.	۲- دموکراسی	ب) مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست.	۳- لیبرال دموکراسی	ج) حاکمیت اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت است.	۴- آریستوکراسی	د) حاکمیت اکثریت مردم بر مدار خواسته‌های آن‌ها است.	۵- جمهوری		۱
مفاهیم	تعاریف													
۱- لیبرالیسم	الف) حاکمیت دنیوی و این جهانی که هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد.													
۲- دموکراسی	ب) مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست.													
۳- لیبرال دموکراسی	ج) حاکمیت اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت است.													
۴- آریستوکراسی	د) حاکمیت اکثریت مردم بر مدار خواسته‌های آن‌ها است.													
۵- جمهوری														

سؤالات تشریحی

۶	فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی را با یکدیگر مقایسه کنید.	۱
۷	آیا فرصت‌های پیش‌روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید در جوامع مختلف یکسان است؟ توضیح دهید.	۱
۸	هویت فرهنگی جامعه تا چه زمانی دوام می‌آورد و چه زمانی با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟	۱
۹	تحول فرهنگی منفی را تعریف کنید و مثال بزنید.	۱
۱۰	چگونگی مقابله جوامع اسلامی از جمله ایران با انواع هجمه‌های نظامی و سیاسی اقوام مختلف را با ذکر مثال بنویسید.	۱/۵
۱۱	چه زمانی قدرت هم "مقبولیت اجتماعی" و هم "مشروعیت حقیقی" دارد؟	۱
۱۲	در اصول کلی سیاست‌های جمعیتی سال ۱۳۹۳ به چه ضرورت‌هایی توجه شده است؟ (ذکر ۲ مورد)	۱
۱۳	الگوی اقتصاد مقاومتی چه دستاوردهایی به همراه می‌آورد؟	۱
	جمع نمره	۲۰
	سربلند و پیروز باشید.	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم اجتماعی	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۱	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۱	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (ص ۵) ب) صحیح (ص ۳۵) ج) غلط (ص ۴۵) د) غلط (ص ۶۱) ه) غلط (ص ۷۶) (هر مورد ۰/۵)	۲/۵
۲	الف) کنش‌های اجتماعی ص ۱۲ ب) خرده فرهنگ ص ۱۷ ج) کنترل اجتماعی ص ۴۳ د) هویت اجتماعی ص ۵۱ ه) سیاست ص ۷۱ (هر مورد ۰/۵)	۲/۵
۳	الف) گزینه ۴ (هدفدار بودن ص ۴) ب) گزینه ۲ (انتسابی، ثابت و فردی - اجتماعی، متغیر و اکتسابی ص ۳۳) ج) گزینه ۳ (فرآیند جامعه‌پذیری همواره با موفقیت همراه است) ص ۴۲ د) گزینه ۳ (از خودبیگانگی فطری) ص ۵۵ ه) گزینه ۲ (سیاسی و نظامی) ص ۶۱ (هر مورد ۰/۵)	۲/۵
۴	الف) از راه آموزش و تربیت ص ۲۱ ب) فرهنگ حق ص ۲۴ ج) مدیر اداره وقتی از مدیریت عزل می‌شود و به صورت یک کارمند عادی به کار خود ادامه دهد. (یا ذکر هر مثال صحیح دیگر) ص ۴۵ د) دنیوی شدن همه فرهنگ‌ها ص ۶۴ ه) مدینه فاضله ص ۷۳ و) زیرا پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند. (یا به علت ضعف اقتصادی) ص ۸۱ (هر مورد ۰/۵)	۳
۵	الف) ۳ ص ۷۴ ب) ۱ ص ۷۴ ج) ۵ ص ۷۳ د) ۲ ص ۷۳ (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۶	ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب داری می‌کنند و رعایت آن را لازم می‌دانند اما در عمل ممکن است آن را نادیده بگیرند، فرهنگ آرمانی اما آن بخش از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند فرهنگ واقعی نام دارد. ص ۲۴	۱
۷	هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌های خود (۰/۲۵)، برخی تحرک‌های اجتماعی و تغییرات هویتی را تشویق (۰/۲۵) و برخی دیگر را منع می‌کند؛ (۰/۲۵) برخی هویت‌ها را می‌پذیرد و برخی دیگر را نمی‌پذیرد. (۰/۲۵) (ذکر مثال صحیح هم قابل قبول است) ص ۴۶ و ۴۷	۱
۸	هویت فرهنگی جامعه تا زمانی دوام می‌آورد که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جامعه و برای آنها مهم باشد. (۰/۵) هرگاه عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای یک جامعه از دست بدهند، (۰/۵) تداوم هویت فرهنگی آن جامعه با چالش‌هایی مواجه می‌شود. (۰/۵) ص ۵۱	۱
۹	اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق و جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی منفی است. مانند تحول جامعه نبوی به جامعه اموی. (ذکر هر مثال صحیح هم قابل قبول است) ص ۵۲	۱
۱۰	در جنگ‌های صلیبی مهاجمان را دفع کردند. در حمله مغول مهاجمان را درون فرهنگ خود جذب و هضم کردند. مواجهه فرهنگ جدید غرب با جوامع و فرهنگ اسلامی تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.	۱/۵
۱۱	اگر تبعیت از قدرت با رضایت و میل همراه باشد، آن قدرت مقبولیت اجتماعی دارد و اگر آن قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد مشروعیت حقیقی هم دارد. ص ۶۹	۱
۱۲	ضرورت‌هایی از جمله افزایش جمعیت، جوانی جمعیت، حمایت از زوج‌های جوان و توانمندسازی آنان در تأمین هزینه‌های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد، ترویج و نهادینه‌سازی سبک زندگی ایرانی اسلامی، فرهنگ‌سازی برای احترام و تکریم سالمندان و بهره‌مندی از تجارب و توانمندی‌های ایشان برنامه ریزی برای توزیع متعادل جمعیت در نقاط مختلف کشور (ذکر ۲ مورد کفایت) ص ۷۹	۱
۱۳	برای مردم ایران امنیت، رفاه و پیشرفت همراه با عدالت؛ و برای جهان اسلام و بشریت الگویی ایرانی اسلامی از رشد و شکوفایی را به ارمغان می‌آورد. (اشاره به ویژگی‌های دیگر اقتصاد مقاومتی هم صحیح است) ص ۸۱ و ۸۲	۱
۲۰	"به پاسخ‌هایی که از نظر مصحح محترم به راهنمای تصحیح نزدیک است نمره تعلق می‌گیرد."	